

LUC DIERENIS

Wat hebben Bijzonder transport, Slagerij en vleeswarenbereiding, Medische labotechnologie, Elektromechanica en Godsdienstwetenschappen gemeen?

Op naar een job

Vrouwen kiezen voor zekerheid door bij de overheid aan de slag te gaan, in onderwijs en administratie.

Van de jongeren die afstuderen en willen gaan werken, zit bijna 11 procent een jaar later nog zonder werk. Het jongste rapport van de VDAB over 'schoolverlaters' wijst aan welke studierichtingen de meeste kansen geven op een job.

«Hoe hoger het diploma, hoe minder kans om als schoolverlater werkloos te blijven», zegt de VDAB in haar jongste rapport 'Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen'.

In juni 2001 verlieten 73 660 jongeren de school. Van dit aantal hadden er een jaar later 7 938 geen werk. Iets meer dan 5 procent van de schoolverlaters deed in dat jaar zelfs geen enkele werkervaring op. Een korte job of een opdracht via een interimkantoor zat er niet in.

Sommigen verlaten de school zonder enig getuigschrift of diploma. Twee op drie van hen zijn mannen. Een kleine 14 procent van alle schoolverlaters is laaggeschoold. Deze groep jongeren heeft grote moeite om een baan te vinden, want een jaar later is hun percentage al aangegroeid tot 35. Men onderschat de problematiek van de laaggeschoolden, de jongeren van het deeltijds beroepssecundair onderwijs inbegrepen. Proberen om minstens secundair onderwijs af te werken: die boodschap moeten ouders en

leerkrachten meegeven aan de jongeren.

Mannen en vrouwen

«Jongeren die het secundair onderwijs afmaken, hebben alle troeven in handen voor een goede start op de arbeidsmarkt», zegt de VDAB. «Die krijgen al direct veel betere perspectieven voorgeschoteld. Hoewel het secundair onderwijs van de derde en vierde graad globaal goed presteert, zijn er ook studierichtingen die buitenmaats goed of slecht scoren voor de tewerkstellingskansen.

Vooraf in BSO en TSO valt op dat meisjes en jongens een verschillende studiekeuze maken. Mannen- en vrouwenrichtingen bestaan dus nog. Vrouwen die toch kiezen voor een traditionele mannenrichting stromen in dit niveau vaak minder goed door naar de arbeidsmarkt. Dit is niet meer het geval in hoger onderwijs. Vrouwen die afstuderen in een technische richting, zoals industrieel ingenieur, hebben evenveel tewerkstellingskansen als mannen.»

[BSO] ↗ 'Bijzonder transport' ↘ 'Kleding - verkoop en retouches'

13 571 jongeren gaan werk zoeken na het tweede of derde jaar van de derde of na de vierde graad van BSO. Een jaar later hebben 1 491 (11 %) nog geen werk.

De studierichting met het meeste uitzicht op werk is 'Bijzonder transport'. Niemand is een jaar later nog werkzoekend. Het gaat wel om slechts 31 schoolverlaters. 'Psychiatrische verpleegkunde' en

'Ziekenhuisverpleegkunde' halen ook een goede score, respectievelijk amper 0,7 en 0,9 procent werkzoekenden. Achteraan komen 'Kleding-confectie' (31,8 %), 'Kleding' (35 %) en 'Kleding - verkoop en retouches' (35,4 %).

Studierichtingen die relatief meer kansen bieden op snel werk vinden, zijn niet noodzakelijk de meest bevolkte. Welke studierichtingen zijn het populairst?

TOP 5**Mannen**

- 1 Richting uit 4de graad
- 2 Kantooradministratie en gegevensbeheer
- 3 Houtbewerking
- 4 Industriële elektriciteit
- 5 Industriële houtbewerking

Vrouwen

- 1 Kantooradministratie en gegevensbeheer
- 2 Kinderzorg
- 3 Ziekenhuisverpleegkunde (BSO4)
- 4 Thuis- en bejaardenzorg
- 5 Verzorging

Bij mannen bestaat een groot deel van de top 5 uit richtingen die leiden naar technische beroepen. Bij vrouwen naar tewerkstelling in de verzorgingssector.

[TSO] ↗ 'Slagerij en vleeswarenbereiding' ↘ 'Fotografie'

TSO telt 13 363 schoolverlaters na het tweede of derde jaar van de derde graad. 1 212 (ruim 9 %) zoeken een jaar later nog naar werk.

Van wie 'Slagerij en vleeswarenbereiding' of 'Medico-sociale administratie' volgde, is niemand een jaar na het verlaten van de school nog werkzoekend. Het

aantal afgestudeerden is wel beperkt. De studierichtingen 'Computergestuurde mech. productietechnieken' (1,8 %) en 'Brood- en banketbakkerij en confiserie' (2,3 %) liggen ook vrij goed in de markt. Dat is niet het geval voor 'Fotografie'. Van wie uit die richting komt, is een kwart na een jaar nog werkzoekend.

TOP 5**Mannen**

- 1 Handel
- 2 Elektromechanica
- 3 Boekhouden-informatica
- 4 Elektrotechnieken
- 5 Mech. vormgevingstechnieken

Vrouwen

- 1 Soc. en techn. Wetenschappen
- 2 Handel
- 3 Secretariaat-talen
- 4 Verpleegaspirant
- 5 Bijzondere jeugdzorg

[HO1C] ↗ verpleegkundige richtingen ↘ artistieke opleidingen

In het hogescholenonderwijs van 1 cyclus beëindigen 15 411 jongeren een opleiding. Een jaar later zijn er amper 735 (4,8 %) nog werkzoekend.

Van acht studierichtingen zoekt geen enkele afgestudeerde nog na een jaar werk: 'Medische labotechnologie', 'Geriatrische verpleegkunde', 'Kinderverpleegkunde', 'Ziekenhuisverpleegkunde', 'Bouw-vastgoed', 'Hout',

'Logistieke technologie' en 'Mechanica'. De richtingen 'Ziekenhuisverpleegkunde' en 'Kinderverpleegkunde' tellen het grootste aantal afgestudeerden. Daarentegen tellen 'Plastische kunsten' (26,6 %) en 'Audiovisuele techniek – optie fotografie' (27,2 %) meer dan een kwart werkzoekenden een jaar na afstuderen. Deze richtingen tellen wel relatief weinig afgestudeerden.

TOP 5**Mannen**

- (ILO = initiële lerarenopleiding)
- 1 Toegepaste informatica
 - 2 ILO – sec. onderwijs – groep 1
 - 3 Bedrijfsbeh. – accountancy – fisc.
 - 4 Bedrijfsbeh. – marketing
 - 5 Elektriciteit – elektronica

Vrouwen

- 1 ILO – lager onderwijs
- 2 ILO – sec. onderwijs – groep 1
- 3 ILO – kleuteronderwijs
- 4 Bedrijfsbeh. – accountancy – fisc.
- 5 Sec. beh. - secretariaat – talen

[HO2C] ↗ elektro ↘ artistieke opleidingen

In het hogescholenonderwijs van 2 cycli beëindigen 3 950 studenten een opleiding. Een jaar na het afronden van de studie zoeken 276 (7 %) nog werk. Van vier studierichtingen is geen enkele afgestudeerde een jaar later nog werkzoekend: 'Elektromechanica

–elektrotechniek', 'Industrieel ontwerpen', 'Informatica' en 'Nautische wetenschappen'. Deze toppers tellen echter relatief weinig schoolverlaters. In de richting 'Audiovisuele kunst, optie animatie' is 40 procent nog werkzoekend een jaar na afstuderen.

[UNIV] ↗ godsdienst ↘ filosofie

9958 studenten behalen een universitair diploma. 600 (6 %) van hen zitten een jaar later nog zonder werk. De absolute toppers zijn 'Godsdienstwetenschappen', 'Logopedie en audiologie', 'Burgerlijk materiaalkun-

dig ingenieur' en 'Huisarts'. Een jaar na afstuderen is niemand nog ingeschreven als werkzoekende bij de VDAB. Het minst goed scoort onder meer 'Wijsbegeerte' (23,4 %).

Vrouwenzaak

Kiezen voor hoger onderwijs is kiezen voor werkzekerheid. In het algemeen legt het hogescholenonderwijs van 1 cyclus de beste resultaten voor. VDAB: «Binnen dit niveau is bijna twee derde van de schoolverlaters een vrouw. Een jaar na afstuderen zit amper 3,7 procent van de vrouwelijke schoolverlaters nog zonder werk, tegenover 6,5 procent bij de mannen. Die goede score heeft veel met hun studiekeuze te maken.

Onderwijsrichtingen, administratie en verpleegkunde bieden relatief veel kans op werk. Voeg daarbij dat vrouwen met deze opleidingen in groeisectoren (zorgsector) terecht komen, of meer dan mannen kiezen voor zekerheid door bij de overheid aan de slag te gaan (onderwijs en administratie) en je hebt ook meteen de verklaring waarom vrouwen minder last hebben van een mindere conjunctuur.» ■

VIERTIPS VOOR JONGEREN

1 Studeer verder. Dan heb je de beste garanties op een vaak interessante en duurzame job. Toch zijn er voor wie om één of andere reden niet kan of wil verder studeren in ieder niveau interessante studierichtingen te vinden.

2 Ken jezelf. Persoonlijkheidskenmerken zoals motivatie, communicatievaardigheden, flexibiliteit, creativiteit en bereid zijn tot levenslang leren worden almaar belangrijker.

3 Maak een goede studiekeuze. Dit is een belangrijk scharniermoment in een mensenleven.

4 Zoek meer dan een grote kans op een job. Uitzicht op werk is zeker belangrijk, maar minstens even belangrijk is de motivatie en de interesse om te kiezen voor een studierichting.

Kiezen voor hoger onderwijs is kiezen voor werkzekerheid**BLINDE VLEK WEG**

Voor haar jaarlijkse studie van de schoolverlaters gebruikte de VDAB vroeger alleen haar eigen gegevens. De schoolverlaters die een job vonden zonder zich bij de VDAB als werkzoekende in te schrijven, telden niet mee in de statistieken. Dat was een blinde vlek. Om in haar studie een volledig beeld te krijgen van de overgang onderwijs-arbeidsmarkt leggen nu VDAB en departement Onderwijs hun gegevens bij elkaar. Dit maakt het mogelijk een realistische indicatie te geven over de kansen van bepaalde studierichtingen op de arbeidsmarkt.

U vindt alle resultaten in 'Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen', boek en cd-rom verkrijgbaar bij VDAB-media en bibliotheekbeheer – Keizerslaan 11 – 1000 Brussel – bibliotheek@vdab.be. Het boek en de cd-rom samen kosten 15 euro.